

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **I. R.**, zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2017, č. j. 39898/2017/ODSH/8, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 6. 6. 2018, č. j. 36 A 11/2017 – 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 6. 2017, č. j. 39898/2017/ODSH/8 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl, odboru dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 17. 2. 2017, č. j. MěÚ Litomyšl 05043/2017, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce spáchal přestupek podle § 125c odst. 1, písm. f), bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že jako řidič motorového vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost dne 9. 12. 2016 v 8.04 hodin, na silnici I/35, v km 162, ve směru jízdy na obec Litomyšl, a to rychlostí 147 km/h,

přičemž dovolená rychlost v kontrolovaném úseku mimo obec byla 90 km/h. Po odečtení odchylky měřícího zařízení byla jako skutečná nejnižší rychlost naměřená rychlost jízdy 142 km/h. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 5000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 7. 8. 2017 ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) žalobu, jíž se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel předně namítal, že byl krácen na svých právech tím, že bylo provedeno ústní jednání v nepřítomnosti jeho a jeho zmocněnce, ač se na ústní jednání ke správnímu orgánu prvního stupně zmocněnec stěžovatele osobně dostavil. Plná moc obsahovala jen formální vadu v psaní data narození stěžovatele jako zmocnitele, která nemohla být překážkou účasti zmocněnce na ústním jednání. Správní orgán prvního stupně měl jednání odročit a stěžovatele vyzvat k odstranění vady plné moci. Hodnocením krajského soudu, že nebylo na místě plnou moc vyhodnocovat způsobem, který neměl oporu v jejím obsahu, nesprávně posoudil tuto právní otázku. Stěžovatel nepostupoval obstrukčně, krajský soud ani netvrdí, v čem by tato obstrukce měla spočívat. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2014, č. j. 10 As 151/2014 – 33, stěžovatel namítá, že i v posuzované věci měly být rozptýleny pochybnosti o vůli stěžovatele být v řízení zastoupen daným zmocněncem. Písařská chyba plné moci nemohla stěžovatele zkrátit na právu na zastoupení, respektive na právu na účasti na ústním jednání.

[4] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 332/2016 - 44, nesprávně posoudil právní otázku uložení zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel. Správní orgány mohly stěžovateli zakázat řízení vozidel skupiny B, nebo všech vozidel, avšak uložily mu zákaz řízení všech vozidel, tedy pro stěžovatele zákaz méně výhodný, aniž by nutnost uložení takového trestu jakkoli odůvodnily. Stěžovatel namítá, že úvaha nad tím, zda správní orgán zakáže řízení pouze dané skupiny motorových vozidel, nebo všech motorových vozidel, je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 9 As 7/2009 - 76 v diskreci správního orgánu. Nadto činnost smí být podle § 14 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) zakázána jen ta, ke které je zapotřebí veřejnoprávní povolení, přičemž veřejnoprávní povolení k řízení „všech motorových vozidel“ neexistuje, existuje pouze povolení k řízení motorových vozidel určité skupiny.

[5] Krajský soud dle stěžovatele dále zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností. Žalobní námitku, že dle výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se stěžovatel dopustil přestupku v nedbalosti nevědomé, zatímco dle odůvodnění v nedbalosti vědomé,

vypořádal krajský soud toliko tím, že „*polemika mezi nedbalostí vědomou a nevědomou je bez významu*.“

[6] Dle názoru stěžovatele dále krajský soud nesprávně posoudil právní otázku absence zákonných ustanovení, dle kterých bylo rozhodováno, ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Právní předpis vyžaduje, aby ve výroku správního rozhodnutí byla uvedena veškerá relevantní zákonná ustanovení, dle kterých správní orgán rozhodoval, mimo jiné též ustanovení, dle kterého je ukládána sankce.

[7] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný též ohledně řešení právní otázky určení způsobu úhrady pokuty. Ten byl totiž ve výroku správního orgánu prvního stupně omezen na uhrazení převodem na účet, v hotovosti na pokladně úřadu nebo poštovní poukázkou, nicméně stěžovatel má právo i na další způsoby úhrady pokuty. Stěžovatel však nemůže vést s názorem krajského soudu polemiku, když názor krajského soudu k jeho žalobní argumentaci absentuje.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že správnímu orgánu prvního stupně byla opakovaně dodávána chybná plná moc k zastupování stěžovatele. Na první plné moci, kterou se prokázal zmocněnec stěžovatele před ústním jednáním správního orgánu prvního stupně, bylo uvedeno nejen špatné datum narození stěžovatele, nýbrž i místo jeho bydliště. Originál bezvadné plné moci, která by neobsahovala vady v datu narození stěžovatele, jeho bydlišti, nebo v podobě absence jakéhokoli podpisu získal až na pátý pokus před řízením o odvolání. K námitkám ohledně hodnocení právní otázky zákazu řízení motorových vozidel zopakoval žalovaný svůj názor, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 9 As 7/2009 - 76 není na právě projednávanou věc případný a již byl překonán pozdější judikaturou. Pokud výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně skutečně obsahuje nějaké chyby, nejde o takové, které by měly mít vliv na jeho zákonnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

III.A. *Konání ústního jednání v nepřítomnosti stěžovatele a jeho zmocněnce*

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítal, že byl zkrácen na svých právech tím, že bylo provedeno ústní jednání v nepřítomnosti jeho a jeho zmocněnce. K tomu je třeba akcentovat, že správní orgán prvního stupně ústní jednání nařídil a nijak stěžovateli

nebránil, aby se ho zúčastnil, nebránil mu ani, aby se při ústním jednání nechal zastupovat kterýmkoli zástupcem.

[12] Podle § 74 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích lze v nepřítomnosti obviněného z přestupku věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[13] V předvolání obviněného k ústnímu jednání na středu 15. 2. 2017 v 13:00 hod, které bylo stěžovateli doručeno dne 25. 1. 2017, byl správním orgánem poučen, že pokud využije svého práva dát se zastupovat advokátem nebo jiným zmocněncem, kterého si zvolí, pak se zmocnění k zastoupení „*prokazuje písemnou plnu mocí.*“

[14] Pokud stěžovatel využil možnosti zvolit si za tímto účelem zmocněnce, bylo jen jeho vlastní odpovědností, zda a jakým způsobem prokáže existenci zmocnění svého zástupce vůči správním orgánům. Plná moc, kterou zástupce stěžovatele před ústním jednáním předložil správnímu orgánu prvního stupně, však nutně musela obsahovat údaje o zmocniteli, jež by ho nezaměnitelně identifikovaly. Vady nejen v označení data narození, ale i v názvu místa jeho bydliště, které plná moc obsahovala, však byly takového rázu, že osobu zmocnitele nedokázaly určit nezaměnitelným způsobem. Je pochopitelně věcí smluvního vztahu mezi stěžovatelem a jeho zástupcem, jestli má být existence zastoupení prokázána správnímu orgánu plnou mocí bezprostředně před ústním jednáním, nebo někdy dříve. Stejně tak bylo věcí stěžovatele, kterou z možných čtyř různých plných mocí sepsaných ve stejný den (28. 1. 2017) vybaví svého zástupce a rovněž, zda se k ústnímu jednání dostaví společně se zástupcem či nikoli. Jednotlivá dílčí rozhodnutí stěžovatele však s sebou nutně nesou své procesně významné důsledky.

[15] Pokud nastane taková procesní situace jako v právě projednávaném případě, že vady plné moci vyjdou najevo bezprostředně před ústním jednáním, o jehož konání byl stěžovatel zpraven s náležitým časovým odstupem, není takováto okolnost sama o sobě spjata s povinností správního orgánu ústní jednání bez dalšího „odročit“ a vyzvat stěžovatele k odstranění těchto vad. Taková okolnost totiž v zásadě sama o sobě nebránila projednání věci v nepřítomnosti obviněného stěžovatele, pokud se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Stěžovatel v této souvislosti ostatně ani nenamítá, že by se nedostavil z důležitého důvodu nebo s náležitou omluvou. Posouzení, podle něhož krajský soud hodnotí postup správního orgánu prvního stupně „*jako správný, jelikož zmocněnec nebyl schopen doložit bezchybnou plnou moc prokazující zmocnění od stěžovatele, proto jej správní orgán k jednání nepřipustil*“, proto považuje Nejvyšší správní soud zákonné a správné.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti ani neuvádí, že by snad neúčast jeho zástupce na ústním jednání vyvolávala nějaký konkrétní negativní dopad do jeho právního postavení vyvolaný postupem správního orgánu prvního stupně. Ani ze žaloby ani z kasační stížnosti stěžovatele se nepodává, že by snad k faktu neúčasti zástupce na ústním jednání přistupovala taková okolnost, která by v důsledku zakládala újmu na jeho procesních právech. Jak již bylo zmíněno, projednat věc v nepřítomnosti obviněného z přestupku, ač byl řádně předvolán, je zákonem přepokládanou možností, se kterou není bez dalšího

spjata další povinnost správního orgánu ohledně „odročení“ ústního jednání nebo výzvy k odstranění vad podání.

[17] Odkazuje-li stěžovatel v této souvislosti na bod 25 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2014, č. j. 10 As 151/2014 – 33, s tím, že nemohlo být pochyb o tom, že stěžovatel měl vůli být v řízení zastoupen, pak přehlíží, že v tamní věci „rozptylovala pochybnosti“ o vůli být zastoupen nejen samotná vědomost zastupující obchodní společnosti o přesném termínu jeho konání a znalost spisové značky případu, jak namítá stěžovatel. Ke znalosti neveřejných údajů však v tamním případě přistupovalo navíc ještě předložení kopie formálně bezvadné plné moci, jejíž obsah nevyvolával pochybnost o zastoupení nezaměnitelně označené osoby zmocnitele. Tak tomu ovšem v právě projednávané věci není, zmocnění k zastupování stěžovatele nebylo před konáním ústního jednání prokázáno takovou plnou mocí, která by osobu stěžovatele identifikovala skutečně nezaměnitelně. Z výše uvedených důvodů je tedy kasační stížnost stěžovatele v tomto bodě nedůvodná.

III.B. *Uložení zákazu řízení všech motorových vozidel*

[18] Ke kasační argumentaci stěžovatele, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku uložení zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel, se Nejvyšší správní soud v minulosti již opakovaně vyjadřoval, a to nejen ve svém rozsudku ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 332/2016 – 44, o nějž krajský soud opřel své závěry v napadeném rozsudku.

[19] V rozsudku ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016 - 48 k argumentaci plně odpovídající podstatě nyní uplatněné kasační námitky Nejvyšší správní soud uvedl (zvýraznění doplněno): „(...)*Žalobce se dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích tak, že řídil motorové vozidlo a překročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obec o 30 km/h. Činnost, při které se přestupku dopustil, bylo řízení motorového vozidla. Zákon jednotlivé kategorie vozidel nerozlišuje a pro všechna motorová vozidla platí stejná pravidla silničního provozu. Není proto podstatné jakým vozidlem, které kategorie, se přestupce předmětného přestupku dopustil. Kasační soud se s tímto závěrem plně ztotožňuje. Výklad předestřený stěžovatelem by totiž zcela popíral preventivní funkci zákazu činnosti. Správní orgán ostatně ani neměl jinou možnost, než uložit sankci zákazu řízení motorových vozidel bez ohledu na rozlišování jejich jednotlivých skupin.*“

[20] V rozsudku ze dne 20. 12. 2017, č. j. 6 As 297/2017 - 34 k téže kasační argumentaci Nejvyšší správní soud předestřel následující (zvýraznění doplněno): „*Posledním okruhem námitek stěžovatel zpochybňuje zákonnost výroku rozhodnutí městského úřadu, jímž mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel v délce trvání šesti měsíců. Nejvyšší správní soud nicméně i v tomto případě shledal, že krajský soud věc posoudil správně. V prvé řadě, z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. dubna 2009, č. j. 9 As 7/2009 - 76 v žádném případě nevyplývá, že by bylo možné zákaz řízení vztáhnout pouze na tu skupinu, do níž náleželo vozidlo, s nímž byl spáchán přestupek. Citované rozhodnutí pouze připustilo, že zákaz řízení omezený na jednu skupinu vozidel je možný, ovšem ve vztahu ke specifickému přestupku spáchanému v souvislosti s vozidlem náležejícím do skupiny C. V případě přestupků, které lze spáchat jakýmkoli typem vozidla, jako je i překročení nejvyšší povolené rychlosti, je nicméně*

nutné uložit zákaz řízení všech motorových vozidel, neboť zmírnění sankce pouze na některou jejich skupinu by nedávalo smysl (obdobně též již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 332/2016 - 44) a především neplnilo účel sankce, jímž je v tomto směru především ochrana společnosti před škodlivým jednáním pachatele."

[21] Konečně v rozsudku ze dne 22. 5. 2019, č. j. 10 As 232/2018 – 41 dospěl Nejvyšší správní soud ohledně stejné podstaty kasační argumentace k následujícímu závěru (zvýraznění doplněno): „*NSS se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že uložení zákazu řízení všech motorových vozidel je možné (viz např. rozsudek ze dne 30. 8. 2017, čj. 6 As 22/2017-37, bod 18). Z rozsudku NSS ze dne 2. 4. 2009, čj. 9 As 7/2009-76, cit. též v napadeném rozsudku krajského soudu, v žádném případě nevyplývá, že by bylo možné zákaz řízení vztáhnout pouze na tu skupinu, do níž náleželo vozidlo, s nímž byl spáchán přestupek. Citované rozhodnutí pouze připustilo, že zákaz řízení omezený na jednu skupinu vozidel je možný, ovšem ve vztahu ke specifickému přestupku spáchanému v souvislosti s vozidlem náležejícím do skupiny C. V případě přestupků, které lze spáchat jakýmkoli typem vozidla, jako je i překročení nejvyšší povolené rychlosti, je však nutné uložit zákaz řízení všech motorových vozidel, neboť zmírnění sankce pouze na některou jejich skupinu by nedávalo smysl a především neplnilo účel sankce, jímž je v tomto směru především ochrana společnosti před škodlivým jednáním pachatele (rozsudek ze dne 2. 3. 2017, čj. 7 As 332/2016-44, bod 26). (...) Poruší-li stěžovatel výrazným způsobem právní předpisy stanovující maximální povolenou rychlost, je smyslem zákona takového řidiče eliminovat z dopravního provozu jako celku. V opačném případě totiž neexistuje záruka, že si takový řidič bude s jinou skupinou vozidel počínat bezpečně a ohleduplně vzhledem k ostatním účastníkům provozu. Zákon jednotlivé kategorie vozidel nerozlišuje a pro všechna motorová vozidla platí stejná pravidla silničního provozu.*"

[22] Pokud tedy stěžovatel namítá, že správní orgán prvního stupně mu mohl zakázat řízení vozidel skupiny B, nebo všech vozidel, avšak uložily mu zákaz řízení všech vozidel, aniž by nutnost uložení takového trestu jakkoli odůvodnily, pak zcela pomíjí preventivní funkci zákazu činnosti, jenž mu byl uložen, a to v bezprostředním opodstatnění povahou přestupku překročení maximální povolené rychlosti, který spáchal a který není nijak specifický pro provoz výhradně motorových vozidel skupiny B. Z hlediska uloženého zákazu činnosti proto není podstatné, do které skupiny či podskupiny spadalo stěžovatelem řízené vozidlo při spáchání přestupku podle § 125c odst. 1, písm. f), bodu 2 zákona o silničním provozu. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou rozhodovací činností nepovažuje za vadu, pokud správní orgány uložení plošného zákazu řízení blíže neodůvodnily, jelikož s ohledem na povahu přestupku ani neměly jinou možnost, než uložit sankci zákazu řízení všech motorových vozidel.

[23] V této souvislosti stěžovatel brojí proti dílčímu závěru krajského soudu, podle něhož jsou na právě projednávanou věc plně aplikovatelné závěry bodu 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 332/2016 - 44, podle něhož „*(...) je třeba poopravit stěžovatelovu interpretaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 9 As 7/2009 - 76. Stěžovatel se z něj snaží dovodit, že když se přestupku dopustil při řízení vozidla skupiny C, měla mu být uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení toliko vozidel skupiny C. To však z jím citovaného rozsudku neplyne. V něm Nejvyšší správní soudu pouze konstatoval, že pokud se řidič vozidla skupiny C dopustí při řízení tohoto typu vozidla přestupku, který je vázán na daný typ vozidla (v daném případě stěžovatel nebyl*

držitelem platného osvědčení o profesní způsobilosti řidiče), není nepřiměřeným trestem, pokud je mu uložen zákaz řízení motorových vozidel spadajících do kategorie řidičské oprávnění skupiny C. Z rozsudku však nelze dovodit, že by mohlo být řidiči zakázáno pouze řízení toho typu vozidla, které řídil v době spáchání přestupku. V případě takových přestupků, jako je například právě překročení nejvyšší povolené rychlosti, kterého se lze dopustit jakýmkoli typem motorového vozidla, by ostatně takové zmírnění sankce nedávalo smysl. Odůvodnění krajského soudu poukazem na § 14 odst. 1 zákona o přestupcích je tedy přiléhavé."

[24] Toto posouzení právní otázky ohledně možností uložení zákazu řízení motorových vozidel však bylo opakovaně potvrzováno v pozdějších rozsudcích a názor stěžovatele, že v právě projednávaném případě překročení maximální povolené rychlosti bylo v diskreci správního orgánu prvního stupně, zda zakáže řízení pouze dané skupiny motorových vozidel, je neopodstatněný. Posouzení této právní otázky provedené krajským soudem je naopak správné a zákonné, zcela souladné s výše uvedenou ustálenou judikaturou správních soudů. Kasační stížnost stěžovatele je v tomto bodě nedůvodná.

III.C. *Rozpor forem nedbalosti uvedených v prvostupňovém rozhodnutí*

[25] Dle stěžovatele zatížil krajský soud napadený rozsudek nepřezkoumatelností při vypořádání žalobního bodu ohledně rozporu forem nedbalosti uvedených v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[26] Podle § 3 zákona o přestupcích postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

[27] Podle § 4 odst. 1 je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

[28] Podle § 12 odst. 1 se při určení druhu sankce a její výměry přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

[29] V právě projednávaném případě je třeba předeslat, že u přestupků postačuje zavinění z nedbalosti, pokud zákon výslovně nestanoví, že má jít o úmyslné porušení předpisů. Skutková podstata vyjádřená v § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu u překročení rychlosti požadavek úmyslu nestanoví. Nejvyšší správní soud v minulosti dovodil, že za situace, kdy je bezpečně a bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav věci spočívající ve spáchání přestupku výrazným překročením nejvyšší dovolené rychlosti a sám přestupce nevyvolá žádnou pochybnost ohledně zavinění, je možné konstatovat nedbalostní zavinění bez bližšího zdůvodnění (viz rozsudek ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016 - 48, bod 46). Zavinění minimálně ve formě nedbalosti totiž vyplývá již z povahy spáchaného přestupku. Jestliže se pachatel dopustí přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných

okolností obvykle dovodit, že si pachatel na základě svých zkušeností a znalostí řidiče musel být vědom tohoto protiprávního jednání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018 - 42, bod 31, dále srov. např. rozsudek ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 238/2017 - 54). I pokud by se však jednalo o nedbalost nevědomou, nemělo by to s ohledem na § 3 a § 4 odst. 1 zákona o přestupcích vliv na skutečnost, že stěžovatel dopravní přestupek spáchal. Pro posouzení viny je totiž podstatné pouze rozlišení zavinění na úmyslné a nedbalostní.

[30] V obecné rovině je třeba stěžovateli přitakat v tom směru, že zavinění má být předmětem dokazování a přezkoumatelných úvah správního orgánu. Rozlišování mezi vědomou a nevědomou nedbalostí se však podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích může promítnout pouze do rozhodování o druhu a výměře sankce, tedy do odůvodnění rozhodnutí o přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, bod 10).

[31] Pokud správní orgán prvního stupně uložil stěžovateli pokutu i zákaz činnosti přímo na samé spodní hranici zákonných rozmezí (rozmezí pokuty bylo od 5000 Kč do 10 000 Kč, přičemž výměra uložené pokuty činila 5000 Kč; rozmezí zákazu činnosti bylo od 6 měsíců do 1 roku, přičemž doba uloženého zákazu činnosti činila 6 měsíců), pak je zřejmé, že úvahy obsažené v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ohledně míry zavinění stěžovatele (byť evidentně ve formě nedbalosti vědomé) snad krom jistého morálního apelu nevedly k *žádnému negativnímu dopadu* do právní sféry stěžovatele z hlediska možného přitížení v právní otázce trestu. Stěžovatel by tedy nemohl dosáhnout příznivějšího rozhodnutí ani v případě, že by neexistoval jím namítaný dílčí rozpor mezi výrokem a odůvodněním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Jako zásadní se však v právě projednávaném případě jeví absence jakéhokoli dopadu vady nepřezkoumatelnosti ohledně míry zavinění přestupku do právní sféry stěžovatele.

[32] Nejvyšší správní soud tedy z hlediska důsledku ztotožnil s rozporovaným hodnocením krajského soudu, že „*polemika mezi nedbalostí vědomou a nevědomou je bez významu*“, jelikož tímto právním posouzením stěžovatel nebyl v právě projednávaném případě nikterak zkrácen na svých právech (obdobně srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38, bod 29, či ze dne 4. 1. 2018, č. j. 3 As 218/2016 - 38, bod 12).

III.D. *Absence některých zákonných ustanovení ve výroku*

[33] Dle stěžovatele krajský soud rovněž nesprávně posoudil právní otázku absence zákonných ustanovení, dle kterého je ukládána sankce, ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. V žalobě přitom stěžovatel namítal vady výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně spočívající v neuvedení všech ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno o právní otázce trestu. Konkrétně namítal absenci uvedení § 12, 13 a 14 odst. 1 zákona o přestupcích. Krajský soud tuto žalobní argumentaci posoudil tak, že „*Výrok a další pasáže rozhodnutí orgánu I. stupně a s ním související rozhodnutí žalované dávají zcela jasný přehled o tom, čeho se žalobce dopustil a jaká ustanovení porušil.*“ I přes výhradu v bodě 27 napadeného rozsudku, že „*nemíní vést s žalobcem polemiku o potřebné úrovni citace zákonných předpisů*“ však současně uvedl: „*Ani trestní soudy, ani správní orgány*

rozhodující o správních záležitostech například neuvádí pokaždé citaci zásady s přesným označením ustanovení, ze které vždy vycházejí, a to že uložená povinnost je ukládána na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). Soudu již není vůbec zřejmé, z jakého důvodu se žalobce dožaduje odkazu na veškerá v úvahu připadající ustanovení zákona o přestupcích."

[34] Stěžovatel tedy tuto svou námitku nesměřuje proti výrokové části, v níž by správní orgán prvního stupně rozhodoval o jeho vině naplněním konkrétní skutkové podstaty. Svou argumentaci vztahuje jen k té výrokové části, kterou bylo rozhodováno o trestu stěžovatele.

[35] Podle § 77 zákona o přestupcích musí výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

[36] Stěžovatelem namítaná chybějící ustanovení § 12, 13 a 14 odst. 1 zákona o přestupcích stanovují pouze obecná pravidla, jimiž se správní orgány řídí při určení druhu sankce a její výměry. Nejde tedy o normy či součásti norem, které by snad stěžovatel svým jednáním porušil.

[37] Povinnost uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu, se totiž pravidelně vztahuje k výrokové části rozhodnutí, jež obsahuje řešení právní otázky viny (nikoli však trestu), aby jasné vymezení skutku dovolovalo učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 – 46 totiž (zvýraznění doplněno): „*Správní orgán rozhodující o správním deliktu musí ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu) uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu.*" (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2018, č. j. 9 As 172/2016 - 46). Požadavky § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád"), však již tímto způsobem neodrážejí důsledky působení zásady *ne bis in idem* při řešení právní otázky trestu.

[38] Správní orgán prvního stupně ve výroku svého rozhodnutí vždy uvedl jak ta ustanovení zákona o silničním provozu, která obsahovala speciální právní úpravu pro řešení právní otázky trestu stěžovatele [§ 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu], tak příslušnou obecnou právní úpravu zákona o přestupcích [§ 11 odst. 1 písm. b) a c)]. Těmito odkazy správní orgán prvního stupně nezaměnitelně vymezil právní normy, podle nichž postupoval při řešení právní otázky trestu, resp. trestů, stěžovatele. Těmto ustanovením pak zcela odpovídá i odůvodnění téhož rozhodnutí.

[39] Ustanovení § 12, 13 a 14 odst. 1 zákona o přestupcích, která v tomto výčtu absentovala, pak představují právní úpravu, která nalezla svou adekvátní a správnou

aplikaci v odůvodnění, ze kterého je zřejmé, že správní orgán prvního stupně při určení druhu sankce a její výměry přihlédl k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele (viz v úvahu přicházející § 12 odst. 1 zákona o přestupcích), vzal v potaz, že lze pokutu uložit i nad částku 1000 Kč, jelikož zákon o silničním provozu tak stanoví (viz v úvahu přicházející § 13 odst. 1 zákona o přestupcích) i to, že zákaz činnosti lze uložit jen za přestupky uvedené i v jiném zákoně, než je zákon o přestupcích, a na dobu tam stanovenou, nejdéle na dva roky, a jde-li o činnost, kterou pachatel vykonává v pracovním nebo jiném obdobném poměru, nebo k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu, a spáchal-li pachatel přestupek touto činností nebo v souvislosti s ní (viz § 14 odst. 1 zákona o přestupcích).
[40] Újmu na právním postavení stěžovatele v důsledku neoznačení zákonných ustanovení § 12, 13 a 14 odst. 1 zákona o přestupcích není možné vysledovat. Postup správního orgánu prvního stupně byl přitom zcela souladný i s těmito neoznačenými ustanoveními zákona o přestupcích, která byla správným a zákonným způsobem aplikována, nadto způsobem, který vyústil k uložení obou forem trestů v nejnižší možné výměře, resp. délce.

[41] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný též ohledně řešení právní otázky určení způsobu úhrady pokuty, který byl výrokem správního orgánu prvního stupně omezen na tři konkrétní způsoby úhrady pokuty. Ačkoli se krajský soud k podstatě této kasační námitky poněkud lakonicky vyjádřil toliko, že „*V určení způsobu úhrady pokuty soud nezákonnost nespatřuje.*“, je možné s jeho názorem v důsledku souhlasit, jelikož se nejedná o takový nedostatek, který by měl za následek nepřezkoumatelnost, a tedy nezákonnost napadeného rozsudku. Výrok správního orgánu prvního stupně totiž autoritativně stanovuje způsob stanovení okamžiku splatnosti pokuty a nákladů řízení a místo plnění (číslo účtu a variabilní symbol), což jsou údaje potřebné pro vykonatelnost výroku ukládajícího povinnost peněžitého plnění. Správní orgán prvního stupně poněkud nemístně uvedl navíc i některé z možností úhrad, které by snad bylo lépe uvést v připojené pasáži k jeho rozhodnutí, nazvané „upozornění“. Že k rozhodnutí správní orgán přiložil poštovní poukázky, prostřednictvím nichž lze uloženou povinnost (mimo jiných způsobů) také splnit, nemůže být stěžovateli na újmu, tím méně lze takový vstřícný krok považovat za důvod nezákonnosti správního rozhodnutí, pro nějž by toto rozhodnutí mělo být soudem zrušeno (obdobně srov. rozsudek ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 As 116/2018 - 55).

[42] Z výše uvedených důvodů tedy žádná z uplatněných výtek podřaditelných pod kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) či d) s. ř. s. nebyla ze strany Nejvyššího správního soudu shledána důvodnou.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[43] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední.

[44] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto řízení o kasační

stížnosti úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu